മൂലപാഠത്തിന്റെ പഠനം: സംസ്കൃതഗവേഷണത്തിലെ സാധ്യതകൾ

ഡോ. കെ .മുത്തുലക്ഷ്മി
പ്രൊഫസ്സർ, വേദാന്തവിഭാഗം, ശ്രീ ശങ്കരാചാര്യ സംസ്കൃത സർവ്വകലാശാല, കാലടി

സംഗ്രഹം

സംസ്കൃതവിജ്ഞാനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട മൂലപാഠങ്ങളുടെ വായനയേയും അവയെ ആസ്പദമാക്കിയുള്ള ഗവേഷണത്തേയും എങ്ങനെ സർഗ്ഗാത്മകമാക്കാം എന്ന് ആലോചിക്കുന്ന ലേഖനമാണ് ഇത്. പാഠത്തിന്റെ സ്വരൂപത്തെ നിർണ്ണയിക്കുന്ന ഘടകങ്ങൾ, മുഖ്യമായ പാഠത്തിന്റെ വായനക്കൊപ്പം വേർതിരിഞ്ഞുവരുന്ന ഉപപാഠങ്ങൾ, അവയിലെ ഭാഷാപ്രയോഗങ്ങളുടെ പ്രസക്തി എന്നിവയുടെ പ്രാധാന്യം ഇതിൽ ചർച്ച ചെയ്യപ്പെടുന്നു.

താക്കോൽ വാക്കുകൾ: അനുബന്ധചതുഷ്ടയം, സംബന്ധം, ആവൃത്തി, ഇച്ഛ, വിവിദിഷ, ഉപപാഠം.

സംസ്കൃതവിജ്ഞാനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഗവേഷണത്തിന്റെ ഒരു സവിശേഷത, അത് കാലപരമായും ദേശപരമായും വൈജ്ഞാനികമായും വലുതായ വ്യാപ്തി അതിനുണ്ട് എന്നതാണ്. സംസ്കൃതഗവേഷണത്തെ, കാതലായ അംശങ്ങളിൽ ഊന്നിക്കൊണ്ടുതന്നെ അന്തർവൈജ്ഞാനികമായി മുന്നോട്ട് കൊണ്ടുപോകാനുള്ള സാധ്യതകൾ ഏറെയാണ്. അവ ഉപയോഗിക്കപ്പെടുന്നുമുണ്ട്. ഒപ്പം തന്നെ സംസ്കൃതഭാഷയിൽ രചിക്കപ്പെട്ട മൂലപാഠത്തെത്തന്നെ ശ്രദ്ധാകേന്ദ്രമാക്കിക്കൊണ്ട്, ഗവേഷണം നടത്താനുള്ള സാധ്യതകളും ഏറെയാണ്. സംസ്കൃതപാഠത്തിൽ ഊന്നിക്കൊണ്ടുള്ള ഗവേഷണത്തിൽ സ്വീകരിക്കാവുന്ന ചില സമീപനങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള ആലോചനകളാണ് ഈ പ്രബന്ധത്തിൽ

നടത്തുന്നത്.

പാഠത്തെക്കുറിച്ചുള്ള പരികല്പനകൾ

പല അടരുകളിലായാണ് പാഠം നിലനിൽക്കുന്നത്. ഭാഷയുടേയും ഘടനയുടേയും ആഖ്യാനത്തിന്റേയും അടരുകൾ. നൂറ്റാണ്ടുകൾ മുൻപ് എഴുതപ്പെട്ട ഗ്രന്ഥങ്ങൾ നാം ഇന്ന് വായിക്കുമ്പോൾ എങ്ങനെയാണ് അവയുമായി ബന്ധം സ്ഥാപിക്കുക? നമുക്കറിയാം, ഒരു പാഠത്തിന് പല വായനകളിലൂടെ ഉരുത്തിരിയുന്നത് പല ജീവിതങ്ങളാണ്. സംസ്കൃതവിജ്ഞാനത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, പാഠത്തിന് വലുതായ പ്രാധാന്യമുണ്ട്. വ്യാഖ്യാനങ്ങളിലൂടെയും പുനരാഖ്യാനങ്ങളിലൂടെയും വിവർത്തനങ്ങളിലൂടെയും എങ്ങനെയാണ് പാഠസ്വരൂപം വ്യത്യസ്തമാകുന്നത്, വ്യത്യസ്തധർമ്മങ്ങൾ അവ എങ്ങനെയാണ് നിർവ്വഹിക്കുന്നത് എന്നത് വളരെ ശ്രദ്ധയോടെ നാം അന്വേഷിക്കേണ്ട വിഷയമാണ്. പാഠം എന്ന ഉപാദാനത്തെ പൂർണ്ണമായ അർത്ഥത്തിൽ മനസ്സിലാക്കാൻ സംസ്കൃതവിജ്ഞാനത്തിലെ പാഠസങ്കല്പം എന്താണെന്ന് മനസ്സിലാക്കേണ്ടതുണ്ട്. Textual history അഥവാ പാഠചരിത്രം എന്നത് കുറേ പുസ്തകങ്ങളുടേയും രചയിതാക്കളുടേയും പട്ടികയല്ല. എന്താണ് പാഠം എന്ന സങ്കല്പനത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽത്തന്നെ, ഓരോരോ കാലത്തിലും അവ നിർവ്വഹിച്ച മാറിയ ധർമ്മങ്ങൾ എന്താണ് എന്ന ചിന്തയാണ് അത്തരം പഠനത്തെ നിർണ്ണയിക്കേണ്ടത്. പാഠം എന്താണ് എന്നതിന് ചില ഏകകങ്ങൾ സംസ്കൃതവിജ്ഞാനത്തിൽ പൊതുവെ അംഗീകരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

അനുബന്ധചതുഷ്ടയം എന്ന് സാങ്കേതികഭാഷയിൽ പറയുന്ന, പരസ്പരം ബന്ധപ്പെട്ടുനിൽക്കുന്ന നാല് ഘടകങ്ങളുടെ സാംഗത്യം ഈ സന്ദർഭത്തിൽ മനസ്സിലാക്കേണ്ടതാണ്. പാഠങ്ങളുടെ വിശാലമായ പശ്ചാത്തലത്തിൽ ഒരു പാഠം എവിടെ നിൽക്കുന്നു, ആ പശ്ചാത്തലം എന്താണ് എന്നതിനെ അനുബന്ധചതുഷ്ടയം സൂചിപ്പിക്കുന്നു. അധികാരി, വിഷയം, സംബന്ധം, പ്രയോജനം എന്നിവയാണ് നാല് അനുബന്ധങ്ങൾ. ഇവയിൽ അധികാരി, വിഷയം, പ്രയോജനം എന്നിവ യഥാക്രമം പഠിതാവ്, വിഷയം, പ്രയോജനം എന്നിവയെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു. ഇവയിൽ സംബന്ധം എന്ന ഘടകം വ്യത്യസ്ത ഘടകങ്ങളെ തമ്മിൽ ബന്ധിപ്പിക്കുന്നു. പഠിതാവും പാഠവും തമ്മിൽ, പാഠവും പ്രയോജനവും തമ്മിൽ,പഠിതാവും പ്രയോജനവും തമ്മിലൊക്കെയുള്ള സംബന്ധമാണ് ഒരു കൃതിയെ പാഠമാക്കി മാറ്റുന്നത്. കുമരിലഭട്ടൻ എന്ന ദാർശനികൻ (സി.ഇ.എട്ടാം നൂറ്റാണ്ട്) തന്റെ മീമാംസാശ്ലോകവാർത്തികം എന്ന കൃതിയിൽ ഈ പരസ്പരബന്ധത്തിന്റെ പ്രാധാന്യം എടുത്തുപറയുന്നുണ്ട്.

സിദ്ധാർത്ഥം ജ്ഞാതസംബന്ധം
ശ്രോതും ശ്രോതാ പ്രവർത്തതേ
ശാസ്ത്രാദൌ തേന വക്തവ്യ:
സംബന്ധഃ സപ്രയോജനഃ[1]

(വ്യക്തമായ പ്രയോജനമുള്ള, അതുമായുള്ള ബന്ധം സുവ്യക്തമായ ശാസ്ത്രത്തെയാണ് പഠിതാക്കൾ പഠിക്കാൻ ആഗ്രഹിക്കുക. അതുകൊണ്ട്, ശാസ്ത്രത്തിന്റെ തുടക്കത്തിൽ അതിന്റെ സംബന്ധം വ്യക്തമാക്കേണ്ടതുണ്ട്).

സംബന്ധം പലവിധത്തിൽ ആകാം. പഠിതാവും വിഷയവും തമ്മിൽ(ഗ്രാഹ്യ-ഗ്രാഹകഭാവം), വിഷയവും പ്രയോജനവും തമ്മിൽ(ബോധ്യ-ബോധകഭാവം), പഠിതാവും പ്രയോജനവും തമ്മിൽ (പ്രാപ്യ-പ്രാപകഭാവം) എന്നിങ്ങനെ. പുസ്തകവും വിഷയവും തമ്മിലുള്ള പ്രതിപാദ്യ-പ്രതിപാദകഭാവം സൂചിപ്പിക്കുന്നത്, ഉദ്ദിഷ്ടമായ വിഷയം സംവേദനം ചെയ്യാൻ ആ പാഠം ശക്തമാണ് എന്നാണ്.

ഈ അനുബന്ധചതുഷ്ടയത്തിന് പലതരത്തിൽ മാറ്റം വരാം. ഗ്രന്ഥം വിവർത്തനം ചെയ്യപ്പെടുമ്പോൾ, വ്യാഖ്യാനങ്ങൾ രചിക്കപ്പെടുമ്പോൾ, കാലം മാറുമ്പോൾ ഒക്കെ. അനുബന്ധചതുഷ്ടയത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ട സംബന്ധം എന്ന ഘടകം എങ്ങനെ പ്രവർത്തിക്കുന്നു എന്നത് ഒരു പാഠത്തിന്റെ പഠനത്തിൽ ഏറെ പ്രധാനമാണ്. ഒരു പുസ്തകം പഠിക്കാൻ തുടങ്ങുമ്പോൾ , ആ പുസ്തകവും നാമും തമ്മിലുള്ള ബന്ധത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ വേണം ആ പുസ്തകത്തെ സമീപിക്കാൻ എന്ന ആശയമാണ് അനുബന്ധചതുഷ്ടയം മുന്നോട്ട് വെക്കുന്നത്. ഇക്കാര്യം മനസ്സിലുണ്ടാകുന്നത്, നമ്മുടെ സമീപനത്തെക്കുറിച്ച് നമുക്ക് തന്നെ കൃത്യമായ വ്യക്തതയുണ്ടാകാൻ സഹായകമാകും. ഒരു പുസ്തകത്തിൽ, അത് എഴുതപ്പെടുന്ന കാലത്ത് പ്രഖ്യാപിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള സംബന്ധങ്ങൾ മാറിയ കാലത്ത് മാറിയ രീതിയിലാകും മനസ്സിലാക്കപ്പെടേണ്ടത്. എങ്കിൽ, ആ മാറ്റംതന്നെ അന്വേഷണവിഷയമാകാവുന്നതാണ്.

ഉദാഹരണത്തിന്, ചെവി തന്നിതു കേൾപ്പിനെല്ലാരും എന്നും സ്വർല്ലോകത്തിന്നു പൊയ്ക്കോൾവിനെല്ലാരും എന്നും പൂന്താനം ജ്ഞാനപ്പാനയിൽ പറയുമ്പോൾ അവിടെ അധികാരി എല്ലാരും എന്ന സംവർഗ്ഗമാണെന്നത് സ്പഷ്ടമാണല്ലോ. എന്താണ്, എങ്ങനെയാണ് ഈ അധികാരിഭേദം സംഭവിക്കുന്നത് എന്നത് ജ്ഞാനത്തിന്റെ രൂപപ്പെടലിലും വിതരണത്തിലും സംഭവിക്കുന്ന വ്യതിയാനത്തെത്തന്നെയാണ് സൂചിപ്പിക്കുന്നത്.

പാഠത്തിനപ്പുറം

പാഠമാണ് അറിവിന്റെ പ്രധാനപ്പെട്ട ഉപാദാനം എന്ന് വരികിൽ, അതിന്റെ പഠനത്തിൽനിന്ന് ലഭ്യമാകുന്ന അറിവ് പരിമിതമായിപ്പോവുകില്ലേ എന്ന സംശയം സംഗതം തന്നെയാണ്. പ്രയുക്തശാസ്ത്രമായ ആയുർവ്വേദത്തിൽ ഇത്തരം സംശയങ്ങൾ അഭിസംബോധന ചെയ്യപ്പെടുന്നുണ്ട്. ചരകസംഹിതയിലെ പ്രസക്തമായ ഒരു ഭാഗം ഇങ്ങനെയാണ് –

ബീജമിവ കർഷകസ്യ സൂത്രം ബുദ്ധിമതാം അൽപ്പമപി അനൽപ്പജ്ഞാനായ ഭവതി.[2] (കർഷകന്റെ കയ്യിലെ വിത്ത് പോലെ, ശാസ്ത്രം അൽപ്പമെങ്കിലും അനൽപ്പമായ ജ്ഞാനത്തിന് ഉതകുന്നു)

കർഷകന്റെ കയ്യിൽക്കിട്ടിയ വിത്ത് പോലെയാണ് ശാസ്ത്രം എന്ന് പറയുമ്പോൾ, ശാസ്ത്രത്തെ/പാഠത്തെ കരുതലും ശ്രദ്ധയും കൊടുത്ത് വളർത്തേണ്ടുന്ന ഉത്തരവാദിത്തം പഠിതാവിന്റെയാണെന്ന് വരുന്നു. ആയുർവ്വേദം പോലെയുള്ള പ്രയുക്തശാസ്ത്രമാകുമ്പോൾ രോഗത്തിന്റെയും ചികിത്സയുടേയും ഓരോ സന്ദർഭവും വ്യത്യസ്തമായിരിക്കും. എല്ലാ സന്ദർഭങ്ങളേയും ശാസ്ത്രത്തിൽ വർണ്ണിക്കുക സാധ്യമല്ല. പക്ഷെ ബുദ്ധിമാനായ ചികിത്സക/ൻ ശാസ്ത്രത്തെ ഉദാഹരണമാത്രമാക്കി കണ്ടുകൊണ്ട്, അൽപ്പമായ ശാസ്ത്രസന്ദർഭത്തെ അനൽപ്പമായ ജ്ഞാനത്തിലേക്കുള്ള മാർഗ്ഗമായി ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നു എന്നാണ് ഇവിടുത്തെ താത്പര്യാർത്ഥം.

ഉപപാഠങ്ങളുടെ പ്രാധാന്യം

ഓരോ പാഠത്തിനും താത്പര്യാർത്ഥം ഉണ്ടാകും. അതിന്റെ സ്ഥാപനത്തിനായി പല ഉപപാഠങ്ങളും രൂപം കൊണ്ടിട്ടുണ്ടാകും. താത്പര്യാർത്ഥം വിവേചിച്ചെടുക്കാനായി ശ്രദ്ധിക്കുമ്പോൾ ഉപപാഠങ്ങളുടെ പ്രാധാന്യം വേണ്ടത്ര മനസ്സിലാക്കപ്പെടാതെ പോകുന്നുമുണ്ടാകാം. ഉപപാഠം എന്ന ചരടിൽ പിടിച്ച് പാഠത്തിലൂടെ നടത്തുന്ന അന്വേഷണം പലപ്പോഴും ക്രിയാത്മകമായിത്തീരുന്നു. പാഠത്തിന്റെ പല അടരുകൾ അനാവരണം ചെയ്യപ്പെടുന്നു. ചില ഉദാഹരണങ്ങളിലൂടെ ഇക്കാര്യം വ്യക്തമാക്കാം.

ശങ്കരാചാര്യർ രചിച്ച കൃതികളിൽ വായിച്ചെടുക്കാവുന്ന ഒരു ഉപപാഠം ബോധനരീതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ടതാണ്. ഉപദേശസാഹസ്രി എന്ന കൃതിയിൽ ശങ്കരാചാര്യർ പറയുന്നു[3]-

> *ശിഷ്യന് വിഷയം മനസ്സിലായില്ല എങ്കിൽ അത്, ഗുരു, സൂചനകളെക്കൊണ്ട് മനസ്സിലാക്കണം. വേർതിരിച്ചറിവില്ലായ്ക, ലോകനിരീക്ഷണത്തിന്റെ കുറവ്, ജാത്യഭിമാനം, അശ്രദ്ധ തുടങ്ങി പലതുമാകാം*

അതിന്റെ കാരണം. അതും ഗുരു മനസ്സിലാക്കണം. ആ കാരണ ത്തെ കണ്ടറിഞ്ഞ്, ഉചിതമായ, അഹിംസാപരമായ മാർഗ്ഗത്തിലൂ ടെ പ്രത്യേകമായ കാരണത്തെയാണ് ഗുരു അകറ്റേണ്ടത്.

ശിഷ്യർക്ക് മനസ്സിലാകാത്തതിന്റെ പല കാരണങ്ങളെക്കുറിച്ച് ഇന്ന് ആലോ ചിക്കുമ്പോൾ, അധ്യാപകർ വിഷയം സംവേദനം ചെയ്യുന്നതിലെ പോരായ്മക ളും അവയിൽ ഉൾപ്പെട്ടുകൂടേ എന്നും തോന്നാറുണ്ട്.

വേദാന്തസൂത്രത്തിൽ മൂന്നാമത്തെ സൂത്രം വ്യാഖ്യാനിച്ചുകൊണ്ട് ശങ്കരൻ ഇങ്ങനെ പറയുന്നു-[4]

> ഓരോ ശാസ്ത്രവും ഓരോ വ്യക്തികൾ ആവിഷ്കരിക്കുന്നു. പാണിനി വ്യാകരണശാസ്ത്രം ആവിഷ്കരിച്ചതുപോലെ. പക്ഷെ, പാണിനിക്കറിയുന്നതിന്റെ ഒരംശം മാത്രമായിരിക്കും പുറമേ ക്ക് ആവിഷ്കരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടാവുക. അദ്ദേഹത്തിന്റെ അറിവ് ആവിഷ്കരിക്കപ്പെട്ടതിനേക്കാൾ അധികമായിരിക്കും എന്നത് ലോകവിദിതമാണ്.

നമുക്കറിയുന്നതിന്റെ ഒരംശം മാത്രമേ നമ്മിലൂടെ ആവിഷ്കരിക്കപ്പെടുന്നുള്ളു എന്ന തത്ത്വമാണ് ഇവിടെ സൂചിപ്പിക്കപ്പെടുന്നത്. അറിഞ്ഞതിൽ പാതി പറയാതെ പോയി എന്ന ബാലചന്ദ്രൻ ചുള്ളിക്കാടിന്റെ വരികളെ ഓർമ്മിപ്പി ക്കുന്നതാണ് ശങ്കരാചാര്യരുടെ മേൽപ്പറഞ്ഞ വരികൾ.

ആവൃത്തി (ആവർത്തനം)എന്ന പഠനപ്രക്രിയയുടെ പ്രാധാന്യം ശങ്കരാചാര്യർ ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നത് ഇങ്ങനെ:[5]

> പഠിതാക്കൾക്കുള്ള ബുദ്ധിശക്തി വ്യത്യസ്തമായിരിക്കും.(വിചിത്ര പ്രജ്ഞത്വാത് പ്രതിപത്തൃണാം) ശാസ്ത്രപാഠത്തിന്റെ ആവൃത്തി (ആവർത്തനം) പ്രയോജനകരമാകുന്നത്, ഓരോ തവണ ആവർത്തിക്കുമ്പോഴും പഠിതാവിന്റെ ഉള്ളിലുള്ള സംശയമോ തെറ്റായ ധാരണയോ അംശാംശമായി ക്രമേണ നീങ്ങിപ്പോകു ന്നു എന്നതിനാലാണ്. (ഏകേന അവധാനേന ഏകം അംശം അപോഹതി അപരേണ അപരം ഇതി യുജ്യതേ തത്ര ക്രമവ തീ പ്രതിപത്തി:) തത്തു പൂർവ്വരൂപമേവ ആത്മപ്രതിപത്തേ:-

പൂർണ്ണമായ ജ്ഞാനത്തിലേക്കെത്തുന്നതിന്റെ പൂർവ്വരൂപമാണ് അത്. പക്ഷെ ആവൃത്തിയുടെ മാർഗ്ഗത്തിലൂടെ സഞ്ചരിക്കുമ്പോൾ, ഒന്ന് ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതാണ്- ശാസ്ത്രത്തിന്റെ താത്പര്യത്തിൽനിന്ന് ശ്രദ്ധ മാറി, ആവൃത്തിയിൽത്തന്നെ (ആവർത്തനത്തിൽത്തന്നെ) ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കാൻ പാടുള്ളതല്ല.

സംസ്കൃതത്തിലെ ദാർശനികകൃതികളുടെ സൂക്ഷ്മമായ വായനയിൽ നമ്മുടെ ശ്രദ്ധയിലേക്ക് കടന്നുവരുന്ന മറ്റൊരു ഉപപാഠമാണ് ഇച്ഛ എന്ന സങ്കല്പനത്തിന്റേത്. വൈശേഷികദർശനത്തിൽ അംഗീകരിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന ഗുണങ്ങളിൽ ഒന്നാണ് ഇച്ഛ. ഇച്ഛയെ സൂചിപ്പിക്കുന്ന സൻ എന്ന പ്രത്യയം പലതായ ധാതുക്കളോട് ചേർത്താൽ എന്തിനുള്ള ഇച്ഛ എന്നതിന് വ്യക്തമാക്കപ്പെടുന്നു. ഒരു പാഠത്തിന്റെ വരികളിലൂടെ സൂക്ഷ്മതയോടെ സഞ്ചരിക്കുമ്പോൾ, ആ പാഠം രൂപപ്പെട്ട, മുന്നോട്ട് പോകുന്ന വഴികളെ നിർണ്ണയിക്കുന്ന സ്ഥാനങ്ങളിലൊക്കെ ഇച്ഛ പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ടെന്ന് കാണാം. പതിനാറാം നൂറ്റാണ്ടിൽ, തർക്കസംഗ്രഹം എന്ന കൃതി രചിച്ച അന്നംഭട്ടന്റെ വാക്കുകളിൽ, ചികീർഷിതമായ ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ തടസ്സം കൂടാതെയുള്ള പരിസമാപ്തിക്ക് വേണ്ടി മംഗളാചരണം നടത്തുന്നു എന്നാണ്. ചികീർഷ എന്ന വാക്കിന് കർത്തും ഇച്ഛാ ചെയ്യാനുള്ള ആഗ്രഹം എന്നാണ് സാമാന്യമായ അർത്ഥമെങ്കിലും പ്രവൃത്തിഹേതു: ഇച്ഛാ ചികീർഷാ – പ്രവൃത്തിക്ക് ഹേതുവായ ഇച്ഛ എന്നാണ് സവിശേഷമായ അർത്ഥം. തർക്കസംഗ്രഹം എന്ന കൃതി അന്നംഭട്ടന്റെ ചികീർഷയിൽനിന്ന് ഉടലെടുത്തതാണെന്ന് താത്പര്യം. പ്രതിപിപാദയിഷ (പ്രതിപാദനം ചെയ്യാനുള്ള ആഗ്രഹം), ചിഖ്യാപയിഷ (ഖ്യാപനം ചെയ്യാനുള്ള, അറിയിക്കാനുള്ള ആഗ്രഹം), വ്യാചിഖ്യാസ (വ്യാഖ്യാനം ചെയ്യാനുള്ള ആഗ്രഹം) എന്നീ പദങ്ങൾ ഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ ആരംഭത്തിൽ കാണപ്പെടുന്നത് നാം ശ്രദ്ധിക്കാതെ പോകരുത്. ആ പദങ്ങൾ ആ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ രൂപപ്പെടുന്ന ദശാസന്ധികളെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു. ഈ പദങ്ങൾ ഗ്രന്ഥകാരന്റെ/വക്താവിന്റെ കാഴ്ചപ്പാടിൽ നിന്നുകൊണ്ട് സംസാരിക്കുമ്പോൾ, മറ്റ് ചില പദങ്ങൾ പഠിതാവിന്റെ/ശ്രോതാവിന്റെ കാഴ്ചപ്പാടിൽനിന്നുള്ള ഇച്ഛയെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു.

വേദാന്തസൂത്രത്തിലെ ആദ്യത്തെ സൂത്രമായ അഥാതോ ബ്രഹ്മജിജ്ഞാസാ[6] (ഇനി നമുക്ക് ബ്രഹ്മത്തെ അറിയാൻ ആഗ്രഹിക്കാം) എന്ന സൂത്രത്തിലെ ജിജ്ഞാസ എന്ന പദത്തെ ദാർശനികമായ വലിയ ഒരു മാനത്തിലാണ് ശങ്കരാചാര്യർ വ്യാഖ്യാനിക്കുന്നത്. സൻ എന്ന പദം കൊണ്ട് സൂചിപ്പിക്കുന്ന ഇച്ഛയുടെ കർമ്മം അവഗതിയിൽ പര്യവസാനിക്കുന്ന ജ്ഞാനമാണെന്ന് ശങ്കരൻ പറയുന്നു. ശങ്കരന്റെ ബ്രഹ്മസൂത്രഭാഷ്യത്തിന് ഭാമതി എന്ന വ്യാഖ്യാനം എഴുതിയ വാചസ്പതിമിശ്രൻ ഒരുപടികൂടി കടന്ന് പറയുന്നത്, പഠിതാവിന്റെ സംശയത്തെയും ശാസ്ത്രത്തിനുള്ള പ്രയോജനത്തെയുമാണ് ജിജ്ഞാസ എന്ന പദം സൂചിപ്പിക്കുന്നത് എന്നാണ്. വിവിദിഷ എന്ന വാക്കും ജിജ്ഞാസയുടെ അതേ അർത്ഥത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു. ആത്മജ്ഞാനം

കൈവരിക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി, വിവിദിഷന്തി (അറിയാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു), വിജിജ്ഞാസസ്വ (അറിയാൻ ആഗ്രഹിക്കു) എന്നീ ക്രിയാപദങ്ങളുടെ പ്രാധാന്യവും വളരെ വലുതാണ്.

വക്താവിന്റെ ഇച്ഛയും ശ്രോതാവിന്റെ ഇച്ഛയും തമ്മിൽ കലരുമ്പോഴാണ് ശാസ്ത്രവ്യവഹാരം സഫലമാകുന്നത്. അറിയാനും അറിയിക്കാനുമുള്ള ഇച്ഛകൾ തമ്മിൽ കലരുമ്പോളുണ്ടാകുന്ന സർഗ്ഗാത്മകമായ അനുഭവം പലതരം തുടരന്വേഷണങ്ങൾക്കും ആധാരമായി മാറുന്നു. ദാർശനികവ്യവഹാരങ്ങളെ, അവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട അന്വേഷണങ്ങളെ സർഗ്ഗാത്മകമാക്കി മാറ്റുന്നത്, അവയെ മുന്നോട്ട് കൊണ്ടുപോകുന്ന ഇച്ഛ എന്ന ഘടകത്തെ വേർതിരിച്ചെടുത്ത് മനസ്സിലാക്കുമ്പോഴാണ്.

നട്ടുവളർത്തുന്ന ചെടിക്ക് വെള്ളമൊഴിക്കുമ്പോൾ, അരികത്തായി തനിയെ വളർന്നുവരുന്ന മറ്റൊരു അരുമച്ചെടിയെ പൊടുന്നനെ ഒരു ദിവസം കാണുമ്പോഴുണ്ടാകുന്ന അദ്ഭുതം കലർന്ന സന്തോഷമാണ്, പാഠത്തിന്റെ പ്രഖ്യാപിതമായ താത്പര്യത്തിൽ മാത്രം ശ്രദ്ധിച്ച് വായിച്ചുപോകെ, പൊടുന്നനെ ഒരു ഉപപാഠം നമ്മുടെ വായനയിലേക്ക് വന്നെത്തുമ്പോൾ ഉണ്ടാകുന്നത്. ഗവേഷണത്തിലെ ആനന്ദസന്ദർഭമാണ് അത്. അത് കണ്ടെത്തുന്നത് ഗവേഷണത്തിലെ സർഗ്ഗാത്മകമായ തലത്തിലാണ്.

ഭാഷയുടെ വഴിയെ

സംസ്കൃതത്തിൽ എഴുതപ്പെട്ട മൂലപാഠങ്ങളിലെ സവിശേഷമായ/ സാങ്കേതികമായ പദങ്ങളുടെ അർത്ഥം, നിരുക്തി, വ്യാകരണസവിശേഷത, അവയുടെ പ്രയോഗം എന്നിവയിലെല്ലാം ശ്രദ്ധ നൽകേണ്ടത് ആവശ്യമാണ്. ഉദാഹരണത്തിന് മുൻപ് പരാമർശിച്ച വിവിദിഷന്തി, വിജിജ്ഞാസസ്വ എന്നീ പദങ്ങൾ തന്നെ എടുക്കാം. വിവിദിഷന്തി എന്ന വാക്കിന് അറിയാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു എന്നാണ് പ്രാഥമികമായ അർത്ഥം. അതായത് വിവിദിഷയെ ചെയ്യുന്നു എന്നർത്ഥം. മലയാളഭാഷയിൽ രണ്ട് വാക്കുകളിൽ(അറിയാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു) പ്രതിപാദിക്കുന്ന ഒരു അർത്ഥം ഇവിടെ ഒറ്റ വാക്കിൽ പറയുന്നു വരുമ്പോൾ, വലുതായ അർത്ഥവ്യത്യാസം ഉണ്ടാകുന്നുണ്ട്. അറിയാനുള്ള ആഗ്രഹം ഒരു ക്രിയയായി, പ്രവൃത്തിയായി മാറുന്നു എന്നതാണ് അത്. അറിയാനുള്ള ആഗ്രഹം ഒരു സാധന തന്നെയായി മാറുന്ന അവസ്ഥ. അതുപോലെ തന്നെയാണ് വിജിജ്ഞാസസ്വ (അറിയാൻ ആഗ്രഹിക്കു) എന്ന പദവും.

എത്ര ചിട്ടപ്പെടുത്തപ്പെട്ടതായാപ്പോലും പാഠം വായിച്ചുതീരുന്നില്ല എന്നതാണ് പാഠം തരുന്ന സന്തോഷങ്ങളിലൊന്ന്.

വിഷയത്തിനുള്ളിൽനിന്നുതന്നെ അന്തർവൈജ്ഞാനികപഠനത്തിലേക്ക് പോകാനുള്ള ജൈവമായ പടവുകൾ ഒരുക്കിത്തരുന്നതും മൂലപാഠത്തിന്റെ ശ്രദ്ധാപൂർവ്വമായ പഠനമാണ്.

ചരകൻ എഴുതിയ ചരകസംഹിതയിൽ, ആ ഗ്രന്ഥപാഠം എഴുതുമ്പോൾ താൻ സ്വീകരിച്ച ഒരു സമീപനത്തെക്കുറിച്ച് ചരകൻ പറയുന്നത് ഇങ്ങനെയാണ്:

ന ഹി വിസ്തരസ്യ പ്രമാണമസ്തി, ന ചാപ്യതിസംക്ഷേപോ/
ൽപ്പബുദ്ധീനാം സാമർത്ഥ്യായ ഉപകല്പതേ, തസ്മാത്, അനതി
സംക്ഷേപേണ അനതിവിസ്തരേണ ച ഉപദിഷ്ടാ:. ഏതാവന്തോ
ഹ്യലമൽപ്പബുദ്ധീനാം വ്യവഹാരായ, ബുദ്ധിമതാംച സ്വാലക്ഷണ്യാ
ദനുമാനയുക്തികുശലാനാമനുക്താർത്ഥജ്ഞാനായേതി.[7]

(പാഠം ഒരുപാട് വിസ്തരിച്ചെഴുതുന്നതിന് സമ്മതി ഇല്ല. വളരെ ചുരുക്കി എഴുതിയാൽ അൽപ്പബുദ്ധികൾക്ക് ഉപകാരപ്പെടുകയും ഇല്ല. അതുകൊണ്ട്, വല്ലാതെ ചുരുക്കാതെയും, വല്ലാതെ വിസ്തരിക്കാതെയും ഉപദേശിക്കപ്പെട്ടി രിക്കുന്ന ഈ പാഠം അൽപ്പബുദ്ധികൾക്ക് പ്രയോഗിക്കുന്നതിനും, അനുമാ നയുക്തികുശലരായ ബുദ്ധിശാലികൾക്ക് പറയാത്ത അർത്ഥത്തെക്കൂടി മനസ്സിലാക്കുന്നതിനും മതിയാകുന്നതാണ്.)

കുറിപ്പുകൾ

1. കുമരിലഭട്ടൻ, മീമാംസാശ്ലോകവർത്തികം, 1.17
2. ചരകസംഹിത, വിമാനസ്ഥാനം, രോഗഭിഷഗ്ജിതീയം
3. ഉപദേശസാഹസ്രി, 1.4.
4. ബ്രഹ്മസൂത്രം, 1.1.3
5. ബ്രഹ്മസൂത്രം, 4.1.
6. ബ്രഹ്മസൂത്രം, 1.1.
7. ചരകസംഹിത, സൂത്രസ്ഥാനം,4.20

ആധാരസൂചി

1. ഉപദേശസാഹസ്രി, ശങ്കരാചാര്യർ,ശ്രീ രാമകൃഷ്ണ മഠം, മൈലാപ്പൂർ, മദ്രാസ്, 1941.
2. ചരകസംഹിത, ചൌഖാംബ സുരഭാരതി പ്രകാശൻ, ന്യൂ ദെൽഹി, 2022
3. ബ്രഹ്മസൂത്രശാങ്കരഭാഷ്യം, മോത്തിലാൽ ബനാർസിദാസ്സ്, ന്യൂ ദില്ലി, 1980
4. മീമാംസാശ്ലോകവാർത്തികം, കുമരിലഭട്ടൻ, ചൌഖാംബാ സംസ്കൃതപ്രതിഷ്ഠാനം ദില്ലി, 2009.
5. തർക്കസംഗ്രഹം, (എഡി.), ഖേം രാജ് ശ്രീ കൃഷ്ണദാസ്, ബോംബെ, 1969.

muthulakshmiiyer@rediffmail.com